

عنوان مقاله:

بررسی نقش عوامل مورفودینامیک و اقلیمی موثر در پیدایش و تکوین جریان واریزهای در زاگرس مرکزی

محل انتشار:

مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، دوره 28، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

علیرضا ایلدرومی - دانشیار ژئومورفولوژی، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران

حمید نوری - استادیار آب و هواشناسی، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران

خلاصه مقاله:

جریان واریزهای یکی از مهمترین فرآیندهای دامنهای در جابهجایی مواد بهشمار میآید که موجب شکلزایی و افزایش بار رسوبی رودخانهها میشود. برای بررسی جریان واریزها در دامنهای شمالی الوند، واقع در زاگرس مرکزی، ۴۴ نمونه جریان واریزهای انتخاب و با استفاده از عکسهای هوایی، نقشههای توپوگرافی، بازدیدهای میدانی و نقشهبرداری در محیط نرمافزار ArcGIS، مشخصات مورفومتری آنها شامل طول بخش معبر، ارتفاع جریان، عمق بخش معبر، عرض مخروط، شیب و ارتفاع اندازهگیری و سپس مقادیر حجم واریزها، عمق سایش و تخریب مواد دامنهای محاسبه شد. با استفاده از دادههای بارندگی، برف و دمای اندازهگیری شده در ۱۰ ایستگاه هواشناسی منطقه (۱۳۷۱ تا ۱۳۸۹)، نقش برخی از شاخصهای اقلیمی مانند دما، باران و برف در ایجاد واریزها بررسی شد. نتایج نشان داد در بین عوامل موثر در تشکیل جریان واریزهای در دامنهای شمالی الوند، ارتفاع و شیب بیشترین نقش را دارند. تمرکز واریزها از لحاظ فراوانی و گستردگی در ارتفاع بین ۲۷۰۰ تا ۳۰۰۰ متری، بیانگر نقش مهم عوامل لیتولوژی، تکتونیک و برفاب همراه با سیستم شکلزایی و فرسایشی جنب یخچالی در تشکیل و توسعه واریزهای منطقه است. نتایج بررسی نقش بارندگی بر اساس معادله کاین، بلیجنبرگ نشان داد بارندگیهای ۱۵ تا ۱۰۵ دقیقه‌ای در برخی سالها موجب حرکت واریزها بر روی دامنهای و ورود آن به رودخانهها و افزایش بار رسوبی آنها شده است.

کلمات کلیدی:

جریان واریزهای، مورفودینامیک، اقلیم، زاگرس مرکزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1199299>

